

ХУДОЖНИК З УКРАЇНОЮ У СЕРЦІ (БОГДАН ГОТЬ)

Богдан Готь: «Яке життя, таке мистецтво...»

Прикарпатський художник Богдан Готь належить до кола мистців які співпрацювали з Опанасом Заливахою. Більшість з мистецького доробку художника належить настоятелю храму св.Воскресіння в Івано-Франківську о. Юрію Новицькому. У статті йдеться про життєвий і творчий шлях Б.Готя.

Ключові слова: Богдан Готь, мистецтво, малярство, о. Юрій Новицький

У цей день, 6 серпня 1939 р. у Ходорові на Львівщині народився майбутній художник, серце якого буде наповнено Україною і серце якого припинило відбивати відлік земного життя 7 квітня 2005 р. в Івано-Франківську. Він був з когорти шестидесятників і не вмів кривити душею. Самозаглиблений і небагатослівний, глибокодумний і працьовитий, він був Художник.

ПРО ЖИТТЯ: Важке повоєнне дитинство. Батька не пам'ятав, зник без вісти під час війни. Ростила мати. Скрута, бідність. Вчився у ходорівській школі, директором якої був батько письменниці Ірини Вільде – Дмитро Якович Макогон. Багато читав про художників. Самоосвіта. Працював на гірничому комбінаті у Новому Роздолі. Відслужив у армії в Архангельську. Одружився у 27 років, дружині Ірині було 17. Народилася донька Оксана. Вів спартанський спосіб життя. Загартовувався, бо знав, що може чекати на тих, хто українець по духу. У Ходорові були друзі, для яких Україна була сенсом життя. Серед них брати Горині, В.Турчин, О.Дудин інші. За сприяння Б.Гориня за допомогою художника З.Флінти 1969 р. вступив до Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва. Відомий Франківський педагог, художник-керамік О.Голоневський, який знався з Б.Готем ще у Львові, відзначав дуже добрий його рисунок, живопис, серйозне відношення до навчання мистецтву. Студентське життя було особливе, розпочалися виклики до КДБ. Горині були арештовані, готувалася справа проти Калинців. Страждав, але страждання лише загострювали його талант, утверджували в правильності обраного мистецького шляху та покликання. По закінченні інституту, за направленням працює в Івано-Франківську. На «Бамі» отримує однокімнатну квартиру. Народжується син Тарас. Працює головним художником рекламного комбінату. Майстерня художників знаходилась спочатку на вул.Галицькій, за народним домом «Княгинин», потім на вул.Бельведерській (Московській) біля СШ №4. Під його

керівництвом працювали Опанас Заливаха, Орест Заборський, Михайло Стецик та інші. В основному, це було заробітчанство на об'єктах громадського харчування, торгівлі, побуту – монументальні роботи, оформлення, але було мистецьке оточення і можливість займатися малярством. Об'єкти були не лише в обласному центрі, в Калуші, Яремчі, Долині, Жидачеві, Мукачеві, Сваляві тощо. Після розвалу комбінату, щоб хоч якось дати раду зі складним матеріальним становищем, намагався викладати в училищі, працював сторожем. Мізерна пенсія, скрута, майже безвихідь і передчасна смерть. Похований на чукалівському кладовищі. Однак життя, художника не закінчується його смертю. Це твердження справедливе стосовно тих, чия творчість зазнала випробування часом. Воно стосується мистецтва Богдана Готя.

ПРО МИСТЕЦТВО: «Яке життя, таке мистецтво» – казав художник, немов виправдовуючись за понурість, похмурість, песимізм своїх творів. На сьогодні відомо біля сотні малярських творів Богдана Готя в Івано-Франківську, велика частина творчого доробку є у приватних збірках на Львівщині. На загал, його творчість можна означити як український романтизм, що був характерний для художників покоління шестидесятників. По його малярству можна зрозуміти яка то була епоха. Роботи, як правило, підписані, але без назв. Виконані на полотні чи картоні, здебільшого в один прийом, емоційно. Його твори свого роду візуалізація переживань внутрішнього стану, вони драматичні, інколи навіть трагічні, але попри це – життєстверджувальні. Драматизм емоцій сягають епогею в роботах, де зображені українські герої-мученики, вхід в зону ГУЛАГу, страчені, мати, дівчина, що плаче, похорони, могили стрільців, молитва в неволі... Серед зображень символічно-містичні вівчар, сіяч, кобзар, цимбаліст, волхв і конкретні Дон-Кіхот, Бетховен... Численні міські пейзажі з вулицями будинків, автобусними зупинками, парковими алеями у різні пору року... Сільські краєвиди з церковицями, деревами, копичками, ріками, озерами, човнами... До своїх краєвидів вводить постаті людей, олюднює пейзажі. У пейзажних творах співіснує картинна і етюдна лірика та спокійна оповідність, які зливаються воєдино. У його малярському доробку є твори сакральної тематики: Розп'яття, Хресна дорога, Богородиця, Покрова, ангели.., є фігуративний і абстрактний живопис, портрети, автопортрети тощо. Його роботам характерна присутність «тихої» любові, не показної, не псевдопатріотичної, не епатажної. Попри суворість і смуток, у них панує спокій і виваженість, яка додає сил у відчаї. Мистецтво Богдана Готя немов перебуває у тіні творчості Опанаса Заливахи. Творам Готя характерне не бунтарство Заливахи, бо не був мучеником, а терпінно проповідував, бо вірив. Свої малярські твори майже не виставляв. Він малював, як жив і жив як малював. За безцінь міг продати свою роботу, найчастіше

дарував їх чи давав на так зване «довічне зберігання». У своїй творчості відповідав на два головні питання для художника: Що? і Як? Мав відповідь: Україну, серцем.

P.S.: Якщо душа після смерті художника літає туди де є його твори, то душа Богдана Готя найчастіше перебуває у церковних приміщеннях, у помешканнях шанувальників його мистецтва, у друзів, рідних. Щоб уповні осягнути доробок художника, збагнути його потугу, актуальність, вкрай потріба персональна виставка в обласному Художньому музеї чи у виставковому залі Спілки художників України. Були певні кволі спроби зробити таку виставку у Львові, Івано-Франківську, але на заваді, як завжди, стає людський фактор... Та все ж, є надія і сподівання, що творчість Богдана Готя дійде до шанувальників мистецтва і чистим незамуленим джерелом увіллється в українське образотворче мистецтво.